STUDIA UNIVERSITATIS MOLDAVIAE
Revista științifica a Universtității de Stat din Moldova, 2024, nr. 9(169)

CZU: 377.03:811.111`243`22 **https://doi.org/10.59295/sum9(169)2024_13**

CADRU METODOLOGIC DE FORMARE A COMPETENȚEI DE COMUNICARE PRAGMATICĂ ÎN LIMBA ENGLEZĂ LA ELEVII DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PROFESIONAL TEHNIC ISCED 4

Angela DIMITRIU, Nina BÎRNAZ,
Universitatea de Stat din Moldova

Secolul XXI determină anumite orientări referitor la angajarea pe piața muncii. O orientare imperativă, în acest context, este *comunicarea*. Comunicarea eficientă este un element esențial la orice loc de muncă, or contextul global actual al pieții muncii solicită de la angajați abilitatea de a comunica într-o limbă circulară la nivel global - limba engleză.

Angajatorii evaluează nu doar competențele lingvistice ale candidaților, dar și abilitățile lor de a se adapta la diverse situații de comunicare: de a articula idei, de a pune întrebări și de a răspunde adecvat la întrebări, cu alte cuvinte evaluează competenţa de comunicare pragmatică în limba engleză – exigență imperativă contextului actual pentru cariera profesională.

Pornind de la această idee, învățământul profesional-tehnic are datoria de a dezvolta la elevi, viitori specialiști în diverse domenii, competenţa de comunicare pragmatică în limba engleză.

În acest articol este prezentat cadrul metodologic de formare a competenţei de comunicare pragmatică în limba engleză la elevii din învăţământul profesional tehnic ISCED 4, care reprezintă un construct științifico-didactic constituit din teorii, principii, metode didactice și sarcini de învățare.

***Cuvinte-cheie**: comunicare, competență de comunicare pragmatică în limba engleză,* învăţământ profesional tehnic, elevi, *metode didactice, sarcini de învățare, construct științifico-didactic.*

METHODOLOGICAL FRAMEWORK FOR DEVELOPING PRAGMATIC COMMUNICATION COMPETENCE IN ENGLISH TO STUDENTS FROM VOCATIONAL TECHNICAL EDUCATION ISCED 4

The 21st century require certain demands regarding employment on the labor market. An imperative orientation, in this context, is communication. Effective communication is an essential element in any workplace, or the current global context of the labor market requires employees the ability to communicate in a globally used language - English.

Employers evaluate not only the language skills of the candidates, but also their ability to adapt to various professional communication situations: to share ideas, ask questions and answer questions appropriately, in other words they evaluate the competence of pragmatic communication in English language - an imperative requirement in the current context for the professional career.

Starting from this idea, the professional-technical education has the duty to develop students' competence of pragmatic communication in English, to be future specialists in various fields.

This article presents the methodological framework for training the competence of pragmatic communication in English for students in ISCED 4 vocational technical education, which represents a scientific-didactic construct created out of theories, principles, didactic methods and learning tasks.

***Keywords:** communication, pragmatic communication competence in English, vocational technical education, students, didactic methods, learning tasks, scientific-didactic construct.*

Introducere

Cunoașterea limbii engleze este o necesitate în multe sectoare și domenii de activitate. Formarea profesională presupune implicit învățarea limbii engleze, în special formarea competenţei de comunicare pragmatică în limba engleză, aspect care deschide noi orizonturi și contribuie semnificativ la realizarea unei integrări profesionale eficiente a absolvenților în orice domeniu profesional. În acest context, competența

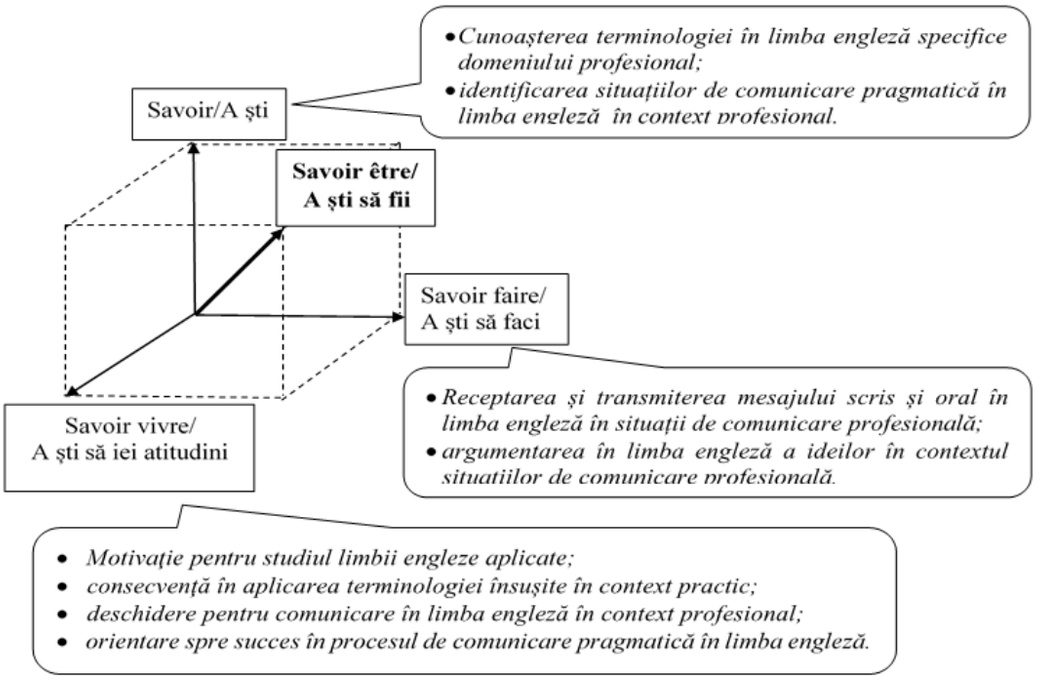
de comunicare pragmatică în limba engleză devine imperativ al creșterii profesionale. Strategia de dezvoltare a învățământului profesional tehnic 2013-2020 a avut drept scop modernizarea şi eficientizarea învăţământului profesional tehnic în vederea sporirii competitivităţii economiei naţionale prin pregătirea forţei de muncă competente şi calificate, în corespundere cu cerinţele actuale şi viitoare ale pieţei muncii [7]. Astfel, un aspect forte în contextul formării competenței de comunicare pragmatică, este introducerea în programul de studii pentru învățământul profesional tehnic (ÎPT) postsecundar, nivel 4 ISCED, din Republica Moldova, a disciplinei limba engleză pentru ÎPT. Începând cu anul de studii 2017-2018 elevii din învățământul profesional tehnic din Republica Moldova studiază limba engleză conform unui curriculum modernizat, adaptat meseriei și specialității studiate [2]. Pe lângă programa de liceu, în instituțiile de ÎPT, elevii studiază limba engleză aplicată, reieșind din specificul profesiei. Noul curriculum la disciplina limba engleză pentru ÎPT a constituit o prevedere importantă a Strategiei de dezvoltare a învățământului profesional tehnic, care vine să pregătească elevii pentru piața muncii și să asigure atractivitatea acestui tip de studii.

Aşadar, preocuparea pentru formarea competenței de comunicare în limba engleză la elevii din ÎPT, rezidă în faptul că se pune tot mai mult accent pe stăpânirea limbii engleze la angajarea în câmpul muncii. Din această perspectivă, este important și necesar ca elevii, după absolvire să dețină competența de comunicare pragmatică în limba engleză. Pornind de la această premisă, menționăm actualitatea cercetării referitoare la studierea limbii engleze în ÎPT axată, în mod particular, pe dezvoltarea competenței din perspectiva comunicativ-funcțională sau a pragmaticii comunicării. Deci, se pune accent pe comunicarea socială, care are la bază o competență vădit acțională, pragmatică. Această abordare, centrată pe acțiune, stă la baza Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi, care prevede că cei ce învață și cei ce utilizează limbile sunt actori sociali care au de îndeplinit anumite sarcini, în anumite circumstanțe, într-un mediu și domeniu particular de activitate [3, p. 9].

Delimitări conceptuale referitor la competența de comunicare pragmatică în limba engleză

Pornind de la definiția competenței, propusă de cercetătoarea N. Bîrnaz [1, pp. 47- 48], definim competența de comunicare pragmatică în limba engleză (CCPLE) drept ansamblu tridimensional: aspect cognitiv/cunoștințe (Savoir), aspect praxiologic/abilități (Savoir faire) și aspect axiologic/valori și atitudini (Savoir vivre) necesar pentru comunicarea eficientă în limba engleză în domeniul profesional.

Figura 1. Modelul grafic al competenței de comunicare pragmatică în limba engleză.

Astfel, *aspectul cognitiv* reprezintă:
- cunoașterea terminologiei în limba engleză specifice domeniului profesional;
- identificarea situațiilor de comunicare pragmatică în limba engleză în context profesional.

Aspectul praxiologic include:
- receptarea și transmiterea mesajului scris și oral în limba engleză în situații de comunicare profesională;
- argumentarea în limba engleză a ideilor în contextul situațiilor de comunicare profesională.

Aspectul axiologic presupune:
- motivaţie pentru studiul limbii engleze aplicate;
- consecvenţă în aplicarea terminologiei însușite în context practic;
- deschidere pentru comunicare în limba engleză în context profesional;
- orientare spre succes în procesul de comunicare pragmatică în limba engleză (Figura 1).

În baza acestor constatări evidențiem prioritatea formării competenței de comunicare pragmatică în limba engleză la elevii din învățământul profesional-tehnic pentru o carieră profesională de succes, corelată la cerințele pieții muncii la nivel european, dar și mondial.

Cadrul metodologic de formare a CCPLE **la elevii din învăţământul profesional tehnic**

Pornind de la esenţa componentelor competenței de comunicare pragmatică în limba engleză, am elaborat un cadru metodologic de formare a acestei competențe elevilor din învăţământul profesional tehnic ISCED 4, care reprezintă un construct științifico-didactic constituit din *teorii, principii, metode didactice și sarcini de învățare.*

Teoriile și principiile deduse din aceste teorii reflectă fundamente psihopedagogice, care stau la baza proiectării activităților didactice/lecțiilor, metodele didactice reprezintă modalități de implicare activă a elevilor în procesul de învăţare, sarcinile de învățare reflectă cuantumul de achiziții ale elevilor dobândit în procesul de instruire. În vederea dezvoltărrii CCPLE, sarcinile de învățare se formulează în context taxonomic și anume în contextul taxonomiei lui Bloom. Astfel, nivelurile cunoaștere și înțelegere corespund aspectului cognitiv *cunoștințe/savoir*, nivelurile aplicare, analiză, sinteză corespund aspectului praxiologic *abilități/savoir faire* și nivelul evaluare - aspectului axiologic *valori și atitudini/savoir vivre* (Tabelul 1).

Tabelul 1. Cadrul metodologic de formare a CCPLE la elevii din învăţământul profesional tehnic ISCED 4.

Teoria	**Teoria constructivistă** **Constructivismul cognitiv (J. Piaget) [5]** J. Piaget consideră că realitatea nu este cunoscută sau descoperită de la sine de către elev, dar prin acumularea informaţiei, apoi prin prelucrarea şi asimilarea acestea.
Principiul	**Implicarea activă a elevului în procesul de învăţare** Principiul *Implicarea activă a elevului în procesul de învăţare* presupune faptul că învăţarea este un proces activ, în care elevii construiesc noile idei sau concepte pornind de la cunoaşterea curentă şi cea trecută.
Metode didactice	Pentru implicarea activă a elevilor în procesul de învăţare se recomandă utilizarea metodelor didactice de comunicare orală şi scrisă, lectura textului şi extragerea informaţiilor esenţiale din text, întreţinerea unui dialog pe teme legate de domeniul profesional (comunicarea interactivă) pentru un schimb de informaţii în domeniul profesional, povestirea, expunerea, explicatia, descrierea, reprezentarea grafică a informației, hărţile conceptuale, scheme, scrierea eseelor și a articolelor tematice, discursul tematic (la domeniul profesional ales), realizarea traducerii sincrone (specialitatea turism), studii de caz, rezolvare de probleme etc.

Exemplu ***Învăţământ Profesional Tehnic, ISCED 4***
Disciplina: Limba engleză aplicată
Specialitatea: Turism
Tema: Atracţiile turistice (EN: Tourist attractions)
- Citiţi textul şi rezolvaţi sarcinile propuse în baza textului

Fragment din textul: Bine ati venit in Moldova (EN: Welcome to Moldova)

Millions of people all over the world spend their holidays travelling […]. Old Orhei is one of the most important historical sites of the Republic […]. The architecture of the 15th — 18th centuries can be seen in the Virgin's Assumption Church in the Căpriana Monastery, the Church of Măzărache in Chişinău (1752), the Church of the Rudi Monastery (1772), Soroca Fortress (reconstructed by stone in XVI century) […]. Different objects made by popular craftsmen are of great value. Carpets, embroideries, towels and table-cloths from Cosăuţi; stone art from Cosăuţi and Branişte; ceramics from Hogineşti (The Potter House of Vasile Goncear), Cinişeuţi, Jurceni, Ţigăneşti; objects made of leather and sheepskin […]. Those who live in the country like to go to a big city and spend their time visiting museums, house of "Alexei Mateevici" in village Zaim, Căuşeni, House-Museum of Alexander Donici in village Bezeni, Orhei, The National Museum of History of Moldova based in Chişinău […], art galleries, Andrei Mudrea - Modern Art in Chişinău and Petru Costin' Collection Gallery in Ialoveni city […], theaters, Mihai Eminescu National Theater, Vasile Alecsandri National Theater în Bălţi […] or to go sightseeing […].

Cunoaştere:
- Scrieţi definiţia sintagmei „atracţie turistică”.
- Numiţi tipurile de atracţii turistice.

Înţelegere:
- Răspundeţi la următoarele întrebări:
1. Why is it pleasant to travel in Moldova?
2. What can one do travelling?
3. Why is Old Orhei called one of the most important historical sites of the Republic?
4. What places can the architecture of the 15th – 18th centuries be seen in Moldova?
5. What objects (and in what places) are produced by popular craftsmen?
6. Who did Moldova give the world in the 19th, 20th, and the 21st centuries? Name them.
7. What can you say about the people of Moldova?
- Notaţi pe harta de contur a R. Moldova atracţiile turistice descrise în text.

Aplicare:
- Reprezentaţi într-o hartă conceptuală tipurile de atracţii turistice din R. Moldova, descriind localitatea şi regiunea unde se află.
- Relataţi despre atracţiile turistice din Republica Moldova.

Analiză:
- Imaginaţi-vă un itinerar turistic spre 10 atracţii turistice din R. Moldova, Cetatea Soroca, Mănăstirea Căpriana, Rezervaţia naturală Codrii, Orheiul Vechi, Casa olarului „V. Goncear” […]. Divizaţi aceste atracţii după anumite categorii tematice turistice (de exemplu , rezervaţie naturală, monument istoric, tezaur naţional ce păstrează un valoros genofond floristic şi faunistic etc.).

Sinteză:
- Scrieţi un eseu, în care să reflectaţi valoarea atracţiilor turistice arhitecturale începând cu secolul 15 până în ziua de astăzi.
- Alcătuiţi, în baza eseului elaborat, un dialog din şase întrebări şi şase răspunsuri între agentul de turism şi turistul străin, care este interesat să viziteze atracţii turistice din R. Moldova.

- Realizaţi un itinerar turistic pentru 5 atracţii turistice (un muzeu, o galerie, o biserică, o mănăstire, o expoziţie/casa unui meşter popular) din R. Moldova: descrieţi traseul turistic şi cele 5 atracţii turistice.

- Realizaţi un sondaj pentru a identifica care sunt cele mai preferate atracţii turistice din Moldova ale părinţilor/profesorilor/colegilor de clasă.

Evaluare:

- Rezolvaţi următoarea situaţie de problemă: Un turist străin a venit în R. Moldova pentru două zile şi este interesat să viziteze atracţii turistice arhitecturale din secolele 15-18. În calitate de Agent de turism, ce atracţii turistice îi propui să viziteze în această perioadă. Argumentează răspunsul.

- Traduceţi sincron din limba română în limba engleză informaţia despre atracţia turistică „Orheiul Vechi".

Teoria	**Teoria constructivistă** **Constructivismul social (L. Vîgotski) [8]** L. Vîgotski enunţă că construcţia cognitivă a elevului se realizează într-un proces social interactiv, extrapolat la mediul educaţional, profesorul şi elevii se angajează în activităţi comune, ceea ce denotă aspect definit prin socio-constructivism.
Principiul	**Implicarea biunivocă a actorilor educaţionali (profesor - elev) în procesul de învăţare** Principiul *Implicarea biunivocă a actorilor educaţionali (profesor - elev)* are ca premisă învăţarea - un proces dirijat de profesor, cu implicarea activă a elevilor în cadrul activităţilor interactive, autentice şi colaborative.
Metode didactice	În procesul de instruire se recomandă aplicarea metodelor care angajează atât profesorul, cât și elevul într-un parteneriat activ și colaborativ, unde ambele părți contribuie la procesul de învățare. Astfel de metode se axează pe lucru în echipă, cu implicarea biunivocă a actorilor, având roluri de interacţiune cognitivă, afectivă şi axiologică: dezbateri și discuții, metoda învățării prin descoperire, studii de caz, rezolvare de probleme, proiecte de grup etc.

Exemplu

Învăţământ Profesional Tehnic, ISCED 4
Disciplina: Limba engleză aplicată
Specialitatea: Ecologia şi protecţia mediului
Tema: Protecţia mediului şi utilizarea resurselor naturale
(EN: Environmental protection and use of natural resources)
- Vizionati înregistrarea video şi dezbateţi tema „Problemele de mediu".

Profesorul împreună cu elevii dezbat tema „Problemele de mediu"(EN:Environment issues). Identificaţi care sunt problemele de mediu (Metoda: Discuţii la tema „Problemele de mediu" (EN: Discussion point on the topic Environment issues). Rezolvaţi, în baza celor discutate şi vizionate, următoarele sarcini:

Cunoaştere:

- Scrieți esența sintagmei „probleme de mediu", în baza înregistrării video.

- Numiţi problemele globare ale mediului, identificate în baza înregistrării video.

Înţelegere:

- Descrieți esența problemelor de mediu în baza următoarei surse informaționale: Match the Environment issues to their definition https://learningapps.org/watch?v=phexw8mw521.

- Prezentaţi printr-o schemă-peşte cauzele problemelor de mediu şi modalităţile de diminuare a acestora (lucru în grup).

Aplicare:

- Descrieţi tipurile de deşeuri şi procesul de reciclare selectivă a deşeurilor (lucru în grup ghidat de profesor). Realizaţi sarcina prin intermediul padlet.com https://padlet.com/andimitriu337/3nxt341lo3gp.

- Relataţi despre colectarea selectivă a deşeurilor în vederea protecţiei mediului.

Analiză:

- Descrieţi influenţa problemelor de mediu asupra omului.

- O problemă de mediu în R. Moldova este lipsa unui sistem de gestionare a deşeurilor şi poluarea apei. Cum poate fi soluţionată această problemă?

Sinteză:

- Scrieţi un articol în care să evidenţiaţi importanţa colectării selective a deşeurilor în propria gospodărie, în instituţia/organizaţia în care activaţi, în comunitate.

Evaluare:

- Rezolvaţi următoarea situaţie de problemă: În organizaţia în care activaţi nu se colectează selectiv deşeurile. Cum convingeţi echipa de management că colectarea selectivă a deşeurilor este importantă în companie. Scrieţi 3 argumente.

- Participaţi la un seminar european cu tema „Problemele de mediu”. Povestiţi audienţei cum sunt selectate deşeurile în R. Moldova (discurs oral).

Teoria	**Teoria inteligentelor multiple** **Inteligența interpersonală (H. Gardner) [4]** Cu privire la inteligenţa interpersonală, cercetătorul H. Gardner a descoperit faptul că elevul deţine competenţa de inteligenţă interpersonală, în acest context, demonstrând capacitatea de a gândi despre alte persoane, de a le asculta şi a le înţelege; este empatic, are abilitatea de a recunoaşte diferenţele dintre oameni şi de a aprecia relaţiile interpersonale prietenoase, modul lor de gândire, fiind sensibil la motivele, intenţiile şi stările lor; au capacitatea de a interacţiona eficient cu una sau mai multe persoane. De asemenea, în teoria sa, profesorul Gardner menţionează că lucrul în echipă trebuie sa fie realizat nu doar la nivelul elevilor, ci şi al profesorilor.
Principiul	**Relaţii interpersonale prietenoase** Principiul *Relaţiilor interpersonale prietenoase* în procesul de învăţare enunţă faptul că comunicarea interpersonală nu este altceva decât interacţiunea dintre două sau mai multe persoane, unde este prezentă ascultarea activă, înţelegerea şi empatia.
Metode didactice	În procesul de învățare se recomandă astfel de metode prin intermediul cărora cadrul didactic implică elevii într-un proces de învățare prin relaționare constructivă, comunicare interpersonală prin schimb de informaţii şi împărtăşirea reprezentărilor şi sentimentelor. Aceste aspecte pot fi realizate prin discuții informale individuale și de grup, jocuri și conversații, rezolvare în comun a problemelor, activități extracurriculare etc.

Exemplu

Învăţământ Profesional Tehnic, ISCED 4
Disciplina: Limba engleză aplicată
Specialitatea: Servicii antiincendiare
Tema: Evacuarea de urgenţă în caz de incendiu şi combaterea incendiilor
(EN: Emergency Escape and Fire Fighting)

- Citiți textul informativ despre evacuarea de urgență în caz de incediu (referință EFL Magazine https:// eflmagazine.com/how-to-evacuate-a-classroom-in-the-event-of-fire/ și reolvați sarcinile de mai jos.

Profesorul împreună cu elevii dezbat tema „Evacuarea din sala de clasă în caz de incendiu" (EN: How to evacuate a classroom in the event of fire) şi identifică procedurile generale de evacuare: traseul de evacuare, sfaturi de siguranță în caz de incendiu, utilizarea stingătoarelor de incendiu. (Metoda: Lectura şi înțelegerea textului (EN: Reading and comprehension of the text).

Cunoaştere:
- Definiți sintagma „evacuare de urgență".
- Enumerați procedurile principale de evacuare în caz de urgență.
- Numiți regulile de comportament în caz de incendiu.

Înţelegere:
- Descrieți planul de evacuare de urgență din cadrul unei instituții de învățământ (lucru în echipă).

Aplicare:
- Descrieți traseul de evacuare în caz de incediu şi regulele de comportament în caz de situație de urgență (lucru în grup ghidat de profesor). Realizați sarcina prin intermediul jamboard.com.

Analiză:
- Descrieţi cum se utilizează stingătorul de incendiu. În cazul în care stingătorul de incendiu nu poate fi decshis, cum poate fi soluţionată această problemă? Ce sfaturi propuneți? (Dezbatere în grup).

Sinteză:
- Elaborați un îndrumar electronic de 3 pagini, în care să descrieți reguli şi proceduri de siguranță în caz de incendiu. Realizați sarcina prin intermediul instrumentului web https://www.joomag.com/

Evaluare:
- Imaginați-vă că lucrați în cadrul Departamentului situații excepționale. Povestiți unui grup de studenți străini, care studiază la o universitate din Republica Moldova, despre evacuarea de urgenţă în caz de incendiu (Discurs oral).

Teoria	**Teoria umanistă a personalităţii (C. Rogers) [6]** Teoria lui C. Rogers pune accent pe importanţa cadrului didactic în procesul de formare a competenţelor la elevi. Teoria umanistă a personalității abordează dezvoltarea individului într-un mod holist, punând accent pe propriile nevoi, aspirațiile sociale și potențialul uman. În acest context, dezvoltarea competenței de comunicare pragmatică în limba engleză, se bazează pe înțelegerea și dezvoltarea abilităților de a comunica eficient cu ceilalți, având în vedere nevoile și scopurile individului, precum și respectarea și empatizarea față de ceilalți. Prin urmare, cadrul didactic este încurajat să se concentreze pe instruirea centrată pe elev ca subiect al propriului traseu de formare, pe resursele interne ale acestuia, având la bază capacitatea de autoconștientizare și automotivare.
Principiul	**Abordarea umanistă a învățării** Principiul abordării umaniste a învățării se bazează pe ideea că procesul de învățare este un proces individualizat, centrat pe nevoile și personalitatea elevului, iar cadrele didactice asigură crearea unui climat afectiv pozitiv, care favorizează implicarea elevilor în activități practice și relevante oferinduli-se autonomie și responsabilitate în gestionarea propriului proces de învățare.

Metode didactice	În procesul de învățare se recomandă o abordare care înglobează un stil de învăţare activ şi eficient, adaptat pentru fiecare elev, cu integrarea activităţilor de învăţare în funcţie de interesul elevului. Astfel, elevul este implicat, motivat şi responsabil pentru progresele pe care le face, este conştient că poate influenţa procesul de învăţare pentru propria lui formare/dezvoltare. Metodele didactice de învăţare utilizate în acest scop fac lecţiile interactive şi interesante, ajută elevul să înţeleagă conţinuturile, pe care ulterior va fi capabili sa le aplice în domeniul profesional. În acest scop se utilizează astfel de metode ca proiecte de cercetare, jurnale de reflecţii, portofolii, discuţii deschise, discuţii cu experţi, studii de caz etc.

Exemplu

Învăţământ Profesional Tehnic, ISCED 4
Disciplina: Limba engleză aplicată
Specialitatea: Tehnologia produselor cosmetice şi medicinale
Tema: Plante aromatice şi oleaginoase (EN: Aromatic and oleaginous plants)
- Vizionati înregistrarea video despre beneficiile uleiului esenţial de lavandă (EN: Benefits Of Lavender Essential Oil) şi rezolvaţi, în baza video-ului, următoarele sarcini:

Cunoaştere:
- Notaţi beneficiile uleiului esenţial de lavandă pentru sănătatea omului.
- Enumerati, în baza video-ului, maladiile care pot fi tratate cu ulei esenţial de lavandă.

Înţelegere:
- Prezentaţi într-un ciorchine informaţia privind beneficiile uleiului esenţial de lavandă.

Aplicare:
- Elaboraţi pentru portofoliul personal o fişă instructivă în care să reflectaţi beneficiile uleiului de lavandă în menţinerea stării de sănătate a membrilor familiei.

Analiză:
- Cum vă puteţi convinge părinţii să utilizeze ulei de lavandă? Scrieţi 3 argumente în acest sens.

Sinteză:
- Folosind cunoştinţele de la disciplina de specialitate, creaţi instrucţiuni privind colectarea, păstrarea şi depozitarea lavandei.

Evaluare:
- Sunteţi tehnician într-o companie de producere a produselor medicinale, la care a venit pentru o vizită de lucru o delegaţie din străinătate. Povestiţi despre cultivarea lavandei în R. Moldova şi produsele fabricate în companie.
- Sunteţi la stagiere peste hotare şi discutaţi despre plantele aromate benefice pentru tratarea unor maladii. Creaţi o carte electronică în calameo.com, în care să descrieţi beneficiile lavandei în tratarea unor afecţiuni/maladii.

Teoria	**Teoria relevanţei (Sperber D. şi Wilson D. [9])** Teoria relevanţei dezvoltată de Sperber şi Wilson integrează o viziune generală asupra cogniţiei umane cu o teorie pragmatică care are ca scop explicarea mecanismelor de înţelegere şi de producere a comunicării. Ipoteza de lucru dezvoltată de ei este că enunţurile lingvistice ale unui vorbitor implică aşteptări de relevanţă suficiente pentru a ghida interpretul către sensul vorbitorului.

	Relevanţa este o proprietate a intrărilor în procesele cognitive de baza (percepţia, atenţia, procesarea informaţiei şi memoria), a stimulilor externi, precum enunţuri sau acţiuni, cât şi a reprezentărilor interne, precum gândurile sau amintirile. Teoria relevanţei are ca scop explicarea comportamentului uman în schimburile comunicative într-un mod unitar, plauzibil cognitiv şi testabil empiric, şi este o abordare bazată pe cunoaştere a pragmaticii limbajului.
Principiul	**Principiul relevanţei în comunicare** Principiul relevanţei în comunicare presupune că în procesul comunicativ, sistemul cognitiv uman tinde către procesarea celor mai relevante informaţii. Prin urmare, în procesul de învăţare se pune accent pe formarea la elevi a competenţelor, prin prisma proceselor cognitive de bază: percepţia, atenţia, procesarea, memorarea activă a informaţiei.
Metode didactice	În procesul de învăţare se recomandă de a oferi informaţii care necesită mai puţin efort de procesare şi care captează mai uşor atenţia. Astfel, se recomandă utilizarea metodelor care denotă claritate, coerență și furnizare de informații relevante pentru nevoile receptorilor/elevilor, în vederea creării unei comunicări eficiente și captivante. În acest context, e necesar ca profesorul să aleagă cuvinte pentru a se exprima într-un mod clar și concis pentru a transmite informația într-un mod accesibil și ușor de înțeles, să ilustreze conceptele cu exemple relevante, să structureze coerent și logic informația, să ofere și să solicite feedback de la elevi, aspect care denotă că informația furnizată este percepută ca fiind relevantă și oferă oportunitatea de a face ajustări și clarificări în demersul instructiv. Acest demers se realizează prin discuții deschise, întrebări și răspunsuri, rezolvare de problem, proiecte de grup, prezentări multimedia sau platforme de învățare online etc.

Exemplu

Învăţământ Profesional Tehnic, ISCED 4
Disciplina: Limba engleză aplicată
Specialitatea: Silvicultură
Tema: Flora şi fauna în ţara mea (EN: Flora and Fauna in my country)
- Citiţi articolul „Fauna şi Flora în Republica Moldova", prezentat în linkul următor: https://docs.google.com/document/d/1P-VymM--Im0VMoc_s2eEFgNqR10XI7TvXQgh_Uh0CuA/edit?usp=sharing.
Rezolvați, în baza acestui articol, sarcinile de mai jos:

Cunoaştere:

- Definiți sintagma „ecosistem forestier".
- Numiți speciile indigene de plante lemnoase care cresc în pădurile din ţara noastră.
- Enumerati speciile native de mamifere care trăiesc în ţara noastră.

Înţelegere:

- Reprezentati într-un organizator grafic informaţia privind flora din Republica Moldova.
- Reprezentati într-o hartă conceptuală informaţia privind fauna din Republica Moldova.

Aplicare:

- Scrieți o listă de recomandări pentru protecția rezervaţiilor forestiere din Republica Moldova.

Analiză:

- De ce credeţi că rezervaţiile forestiere sunt importante pentru floră şi faună?
- Ce concluzie puteți deduce din următoarea informaţie "Forests occupy around 11% of Moldovan territory. Broad-leaved forests typical for Central Europe predominate. The largest forest tracts represented by the forest reservations Codrii Moldovei and Plaiul Fagului are located in the center of the country".

Sinteză:

- Scrieţi un text informativ (400 – 600 cuvinte) cu tema „Protecţia florei şi faunei din Republica Moldova”.

Evaluare:

- Sunteţi tehnician - silvicultor şi activaţi la rezervaţia Codrii Moldovei. A venit în vizită de lucru o delegaţie din străinătate. Povestiţi despre flora si fauna din aceasta rezervaţie forestieră.

- Creaţi un infografic electronic în calameo.com, în care să descrieţi fauna şi flora ţării noastre.

Concluzii

Competența de comunicare pragmatică în limba engleză este imperativă contextului actual pentru cariera profesională. Conținutul acestei competențe e constituit din trei componente esențiale: cunoștințe (Savoir), abilități (Savoir faire) și atitudini (Savoir vivre) ghidează spre proiectarea și desfășurarea unui demers didactic interactiv, axat pe implicarea activă a elevilor în procesul de formare profesională inițială. Formarea competenței de comunicare pragmatică în limba engleză la elevii din învățământul profesional tehnic este un proces complex, care necesită un cadru metodologic axat pe repere teoretice: teorii și principii care fundamentează procesul de învățare și contribuie la elaborarea activităților de învățare, constituite din sarcini de învățare și metode didactice. Cadrul metodologic prezentat în această cercetare este imperativ și relevant pentru cadrele didactice care predau limba engleză și limba engleză aplicată în învățământul profesional tehnic cu scopul de a contribui la succesul elevilor în carieră și la dezvoltarea abilităților de comunicare necesare în domeniul profesional.

Referințe:

1. BÎRNAZ, N. *Metodologia elaborării manualului şcolar/ Teză de doctor în pedagogie.* Chișinău, 2009.
2. CHILARI, V., PĂDURARU, R., CATĂRĂU, E. *English Language Curriculum for Vocational Education and Training*, 2016. Disponibil: https://edu.gov.md/sites/default/files/curriculum_la_limba_eng.pdf [Accesat la 22.09.2023].
3. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment*, 2001. Disponibil: https://rm.coe.int/1680459f97 [Accesat 25.09.2023].
4. GARDNER, H. *Inteligențe multiple - Noi orizonturi*. București: Editura Sigma, 2006, 320 p. ISBN 978606727063.
5. PIAGET, J. *The development of thought: Equilibration of cognitive structures.* New York: The Viking Press, 1977.
6. ROGERS, C., FREIBERG, H. J. *Freedom to Learn* (3rd edition), 1994, p. 125-128. ISBN: 0024031216, 9780024031211.
7. *Strategia de dezvoltare a învăţământului vocaţional/tehnic pe anii 2013-2020*, 2013. Hotărîre nr. 97 din 01.02.2013 cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a învăţământului vocaţional/tehnic pe anii 2013-2020. Disponibil: https://ceiti.md/files/an.1_97.pdf [Accesat la 20.09.2023].
8. VYGOTSKY, L. S. *Mind in society: The development of higher psychological processes.* Cambridge, MA: Harvard University Press, 1978. Disponibil: https://home.fau.edu/musgrove/web/vygotsky1978.pdf [Accesat la 09.09.2023].
9. WILSON, D., SPERBER, D. *Truthfulness and Relevance*. Published By: Oxford University Press. Mind, New Series, 2002, vol. 111, No. 443, p. 583-632. Disponibil: https://www.dan.sperber.fr/wp-content/uploads/2002_wilson_truthfulness-and-relevance.pdf [Accesat la 20.09.2023].

Date despre autori:

Angela DIMITRIU, doctorand, Școala doctorală Științe Umaniste și ale Educației, Universitatea de Stat din Moldova.
E-mail: andimitriu337@gmail.com
ORCID: 0000-0001-5074-3724

Nina BÎRNAZ, doctor în pedagogie, conferențiar univrsitar, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială, Universitatea de Stat din Moldova.
E-mail: ninabernazz@gmail.com
ORCID: 0000-0002-2543-6949

Prezentat la 30.10.2023